

Osztályfőnöki 5-8. évfolyam

Osztályfőnöki 5- 8. évfolyam

Az osztályfőnöki tantárgy jelentősége a katolikus iskolában

Apáink, nagyapáink korában a falunak, közösségnek egységes volt erkölcsről, nevelésről, kötelességekről és jogokról a felfogása.

Valaha a család közegében tapasztaltuk meg a lehetőségeinket, korlátainkat, tanultuk meg, hogy mire érzékeny a mi lelkünk s mire a másik emberé, ott szoktuk meg a viselkedési szabályokat, ott nyertünk tapasztalatot az ember és a közösség természetes működéséről. A család pedig szervesen illeszkedett a nagyobb közösség, a falu és nemzet egységes értékrendszerébe, az pedig a keresztény valláserkölcson alapuló, mégis egészen konkrét európai értékrendbe. Bárhová vetette a sors a fiatal embert, a lopást mindenhol lopásnak, a hazugságot hazugságnak minősítették és a bűnt tiltották, az erényt pedig felmagasztalták akkor is, ha az emberek bűnöket is elkövettek és erényeik is voltak.

Ma is minden gyermeknek joga lenne egy ilyen egységes és viszonylag nyugodt világhoz. Ma azonban sok gyermeknek az sem egyértelmű, hány apukája van tulajdonképpen, és ki szereti őt valódi anyjaként? Sokan élnek kulcsos gyerekként, vagy a hűtőre tűzött cédulák által, esetleg mobilon keresztül „nevelve”.

Nincs tapasztalatuk az emberi közösség jó működéséről, nincs alkalmuk megismerni önmagukat – sodródnak s gyakran a virtuális világba, elsietett kapcsolatokba, esetleg drogba menekülnek, vagy az értelmetlen agresszióhoz folyamodnak.

Az iskolák padjaiban tucatszámra ülnek ilyen gyerekek és fiatalok, akikkel azután a tanárok sem és a szülők sem tudnak mit kezdeni, s egymást okolják a kudarcokért szövetségeseikből ellenségekké válva.

Sok országban fölismerték már azt, hogy a helyzet több mint kétségbeejtő. Most már a jövőnk, a megmaradásunk forog kockán – s ez egyképpen érvényes Európára és Amerikára is.

Bár a katolikus – és általában a felekezeti – iskolákban jobbnak tűnik a helyzet, mint általában, azért az ott nevelkedő gyerekek sem, s a pedagógusok sem menekülnek a mai kor kihívásaitól, választ kell adniuk azokra.

Az osztálytanítónak és az osztályfőnöknek gyakran a szülői ház nevelési hiányait is pótolnia kell, de természetesen a szülőkkel való együttműködést keresve. Bár ez lehetetlen, mégis meg kell kísérelniük a családi nevelést is pótolni és/vagy korrigálni. **Ezért tartjuk nagyon fontosnak azt, hogy mind a nyolc évfolyamon legyen osztályfőnöki óra.**

Az osztályfőnöki óráknak döntő szerepe van abban is, hogy a gyermekben megszülessék a **hit** és a **tudás**, valamint a hit és az **élet szintézise**.

Az osztálytanítónak és az osztályfőnöknek tudomásul kell vennie, hogy a katolikus iskolában ez elsődlegesen az ő feladata, szoros együttműködésben a hitoktatóval, az egyházzal.

Ugyanakkor a katolikus iskola színvonalas oktató munka egy sajátos közegben, aminek **alapja a résztvevők személyes találkozása az evangélium Krisztusával**, amiből személyes öröm és hivatástudat fakad, s ebből következik az egyéni és közzerkölc.

Kulcskompetenciák és kiemelt fejlesztési feladatok az osztályfőnöki munkában – A TEST ÉS A LÉLEK NEVELÉSE

Kulcskompetenciák a NAT 2020 szerint:

- Anyanyelvi kommunikáció
- A hatékony önálló tanulás
- Szociális és állampolgári kompetencia

A kulcskompetenciák kiegészítése a keresztény nevelés szükségessége szerinti megfogalmazásban:

- Tudatos, önálló és keresztény életvitel
- Közösségépítés

Fejlesztési területek, nevelési célok a NAT 2020 szerint:

- Az erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A családi életre nevelés
- Testi és lelki egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció

- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása

A kiemelt fejlesztési feladatok kiegészítése, a keresztény nevelés szükségessége szerint:

- Kommunikáció – verbális és metakommunikáció
- Konfliktuskezelés – társas kapcsolatok
- Életvezetés – élet a családban és a társadalmi közösségben
- személyes világnézet
- tudatos jellemformálás – erények szokássá válása
- családi életre való képesség, a családi élet csapatmunka, összjátékra való képesség
- tudatosan vállalt keresztény életvitel
- az önmagáért és másokért vállalt felelősség
- közösségépítés képessége
- értékorientált ízlés

Mindez természetesen az általános iskolás gyermekek életkorának megfelelő játékos feladatokkal, beszélgetésekkel és irodalmi illusztrációkkal, filmek megtekintésével és megbeszélésével, példaképek felkínálásával.

Sajátos feladatunk tehát a katolikus iskolában:

1. Valóság-alapú és ugyanakkor **személyes világnézet és világnézet** kialakításának tapintatos segítése.
2. A személyiség kibontakozásának segítése, az **önnevelés, a jellemformálás** fontosságának bemutatása, segítségnyújtás ebben.
3. A helyes önismeretre építő **hivatás-keresés** támogatása.
4. Tudatosan vállalt **keresztény életvitel** kialakítása: munka, pihenés, ünneplés harmóniája.
5. A másokért vállalt és általában a **felelősség** kialakítása, segítségnyújtás a közösségi emberré formálódásban.
6. Tapasztalja meg és tudatosodjon benne, hogy a közösségnek milyen nélkülözhetetlen szerepe van jelleme alakulásában, tanuljon meg eligazodni az **emberi kapcsolatok világában** és **legyen nyitott nagyobb közösségek felé is** (iskola, plébánia, nemzeti és világegyház, ill. a társadalom)

7. A közösségben – reális önismeretre építve **keresse és találja meg a helyét**. Tanuljon meg engedelmeskedni, alkalmazkodni, ha vezetésre termett, ezt szolgálatnak tekinteni és kerülje el a karrierizmus kísértéseit.
8. A közös imádság, szentmisék, lelkigyakorlatok, keresztény módon megélt iskolai táborok által a **vallás** közösségformáló erejének tudatosítása.
9. A tanulóknak fejlődjön ki a **nemzeti azonosságtudat**, az Európához tartozás tudata, valamint ismerjék és becsüeljék meg más népek hagyományait, kultúráját, szokásait és életmódját illetve az emberiség közös problémáit is.

Legfontosabb feladataink röviden tehát:

- ÉRTÉKKÖZVETÍTÉS – emberi méltóság, hivatás, esztétika
- A SZÍV NEVELÉSE – a szív az értékrend központja a Biblia szerint!
- AZ ÉRZELMEK ELFOGADÁSA ÉS HELYES KEZELÉSE
- AZ AKARAT NEVELÉSE – felelősségtudat, helyesen használt szabadság
- A HELYES ÉRTÉKREND NEVELÉSE - a plurális, szekularizálódó világban keresztényként élni

Tantervünket 37 órára terveztük. Külön terveztük a magatartást-szorgalmat és a felelősi-, ill. tanulmányi munkát értékelő órákat (9 óra, azaz havonta 1 óra) mert ez a felelős munkára nevelés fontos eszköze.

Az alsó tagozatban is jellemző, de a felsőben még markánsabban, hogy a követelményrendszert spirálisan, egyre bővülő módon szerkesztettük. Ezért a felső tagozatban a tematikus összesített óraterv mindegyik szakaszban (alapozó és fejlesztő szakasz) azonos, a tématervben részletezzük az adott évfolyam életkori sajátosságai szerint.

Az általános iskola felső tagozatának kerettanterve (5-8. évfolyam) megfeleltethető a gimnázium megfelelő évfolyamainak is.

5. évfolyam

Célok, feladatok, fejlesztendő területek: A nevelési ciklus alapozó időszaka a viharos lebontás, a gyors változás kora kezdődik. A test gyors fejlődése mellett lassúbb az érzellem pozitív változása (ez változó és szélsőséges).

Ez a mindenbe belekötő, kegyetlenül kritikus, a mindent jobban tudó kamaszok ideje. A szülő lassan – vagy hirtelen – lekerül a piedesztálról, nem ideál többé. Ez is idegesíti a gyermeket, úgy érzi: becsapták. Megjelenik az önmaga-keresés, elkezdődik a gyermek-éntől való menekülés, kialakul az önvizsgáló állapot. Túlzott magabiztossággal igyekszik igazolni a felnőtté válás folyamatát, ill. a fantázia világába menekül.

Itt kell az iskolának stabil pontként működnie, ideálokat felkínálni és terelgetni a gyermek önvizsgáló és lázadó hajlamait.

Szeretettel, türelemmel és abban bízva, hogy ő is túl lesz ezen az időszakon, mint sok millió elődje – okos irányítással kell segítségére lenni.

Tudnia kell a nevelőnek, hogy a gyermeknek nagy szüksége van rá, még akkor is, ha ezt nagy igyekezettel titkolja is.

Megértésre, bölcs szigorra és következetességre, ugyanakkor időben alkalmazott rugalmasságra van szüksége.

Kulcskompetenciák a NAT 2020 szerint:

- anyanyelvi kommunikáció
- a hatékony, önálló tanulás
- szociális és állampolgári kompetencia
- kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

Kulcskompetenciák a keresztény nevelés szükségessége szerint:

- Tudatos, önálló és keresztény életvitel
- Közösségépítés

Fejlesztési területek, nevelési célok a NAT 2020 szerint:

- Az erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A családi életre nevelés
- Testi és lelki egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása

A kiemelt fejlesztési feladatok kiegészítése a keresztény nevelés szükségessége szerint:

- Kommunikáció – verbális és metakommunikáció
- Konfliktuskezelés – társas kapcsolatok
- Életvezetés – élet a családban és a társadalmi közösségben
- családi életre való képesség a családi élet csapatmunka, összjáték
- egészséges nemzettudat
- személyes világkép és világnézet
- tudatos jellemformálás – erények szokássá válása
- tudatosan vállalt keresztény életvitel
- az önmagáért és másokért vállalt felelősség
- közösségépítés képessége
- értékorientált ízlés

Óraszám: 37 óra / tanév
1 óra / tanítási hét

Ajánlás az éves óraszám felosztására

Témakör sorszáma	Témakör	Óraszám
1.	Iskolánk	2
2.	Ünnepeink	2
3.	Családunk	4
4.	Példaképeink	3
5.	Egyházunk	2
6.	Magyarságunk	4
7.	Szabadságunk és értékeink	2
8.	Értékek és erények	18

I. témakör: Iskolánk			
Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Hatékony, önálló tanulás <i>A tanulás tanítása</i>	Követelmények a felső tagozaton Tanulási technikák Önismeret, önértékelés Sajátos iskolai szokásaink	Kiscsoportos gyűjtőmunka, beszélgetés, Napirendkészítés, rögzítés	Hon- és népismeret hittan

II. témakör: Ünnepeink

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Anyanyelvi kommunikáció Szociális és állampolgári kompetencia <i>Felelősségvállalás másokért</i> Életvezetés <i>A családi életre nevelés</i>	Az ünneplés művészete, ünnepvárás, készülődés, Családi, nemzeti, egyházi ünnepeink	- fényképek gyűjtése - ünnepek eljátszása - tablók készítése	Történelem Hittan Magyar irodalom

III. témakör: Családunk

<i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Szociális és állampolgári kompetencia - figyelmesség – empátia - családi munkamegosztás - tisztelet - ragaszkodás Anyanyelvi kompetencia	A Szent Család és Jézus példája az engedelmességre Egészséges emberi kapcsolatok A mi családunk Őseink – híres magyar családok	- beszélgetés - családi fotók nézegetése - saját családomb bemutatása - gyűjtőmunka	Történelem Hittan Magyar irodalom Hon- és népismeret
--	--	--	---

IV. témakör: Példaképeink

<i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> Szociális és állampolgári kompetencia - figyelmesség – empátia - családi munkamegosztás - tisztelet - ragaszkodás Anyanyelvi kompetencia	- fontos, hogy legyen példaképünk - milyen alapon (sikeresség? Külső?) válasszunk példaképet? - ki a te példaképed? – miért? Az én példamutatásom fontossága - felelős vagyok-e az arcomért? A szentek egyházunk példaképei Nemzeti példaképeink	- beszélgetés - tablóképzés - idézetgyűjtés	Történelem Irodalom hittan
--	---	---	----------------------------------

V. témakör: Egyházunk

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p><i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése,</i> Szociális és állampolgári kompetencia Felelősségvállalás másokért és Közösségépítés Tudatos, keresztény életvitel</p>	<p>Szent Péter-köszikla Egyházunk születése –Pünkösöd – karizmák - mi a közösség? - mi a az egyház feladata? - kapcsolataink és szolgálataink a plébániánkon - a tanuló saját plébániájának és plébánosának megismerése - ministrálás, szolgálatát a helyi közösségben (szkóla, cserkészet, stb.) - megyéspüspökünk megismerése legalább képről, névről s rövid életrajzának megismerése - Róma és a helyi hívő kapcsolata - felelősség az egyházi közösségért - ne legyek „fogyasztó keresztény”</p>	<p>- beszélgetés - szituációs játék - gyűjtőmunka - beszélgetés - tablókészítés a tanulók plébániájáról</p>	<p>Hittan Történelem Hon- és népismeret</p>
<h3>VI. témakör: Magyarságunk</h3>			
<p>Szociális és állampolgári kompetencia Hon- és népismeret Aktív állampolgárságra és demokráciára nevelés Tudatos, önálló és keresztény életvitel <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i></p>	<p>Magyar népünk eredete Nemzetünk és a magyar egyház története - ki a magyar? - hazánk történelmének néhány sorsfordító eseménye és azok neve, akik ezekben részt vettek - a magyar egyház történetének</p>	<p>- gyűjtőmunka - videó nézés - versgyűjtés</p>	<p>Történelem Hittan Irodalom Hon és népismeret</p>

	néhány érdekes személyisége		
--	-----------------------------	--	--

VII. témakör: Szabadságunk és értékeink

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Énkép- önismeret Szociális és állampolgári kompetencia Tudatos és keresztény életvitel Közösségépítés <i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i>	Szabadságunk és értékeink - sport és játék - a játékszabályok, mint értékek - a szabadság és a szabályok viszonya - a szabadság nem jelenti azt, hogy mindent szabad, - társadalmi játékszabályok - a természet törvényszerűségei Értékrend és divat Belső iránytű – öntörvényűség – nem mindig az az értékes, amit az emberek többsége annak tart	beszélgetés sport játék tánc Kiscsoportos gyűjtőmunka Társasjáték kitalálása	Testnevelés Magyar nyelv- és irodalom Hon- és népismeret Történelem Matematika környezetismeret

VIII. témakör: Értékek és erények

Anyanyelvi kompetencia <i>Nemzeti öntudat, hazafias nevelés</i> Szociális és állampolgári kompetencia <i>Testi- lelki egészség</i> <i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i> Tudatos keresztény életvitel	Értékeink, erényeink Egyetemes és sajátosan nemzeti értékeink Értékes műalkotás és giccs Értékes és értéktelen emberi tulajdonságok	beszélgetés kiscsoportos tevékenység, gyűjtőmunka tablókészítés	Sport, tánc és drámajáték művészetek, irodalom és rajz
--	--	--	--

6. évfolyam

Célok, feladatok:

A legkritikusabb, a mindenbe belekötő, a mindent jobban tudó kamaszkor ideje. Elkezdődik a gyermeki éntől való menekülés, kialakul az önvizsgáló lélekállapot. A barátságoktól lassan az egyéni, igazi barát felé fordul. Feladatunk, hogy ebben a nehéz korszakban önmaga, indulatai és kapcsolatai egyre jobb „kezelését” segítsük. Ugyanakkor fontos ebben a életkorban a fiúknál a „fiúbanda”, lányoknál a barátnők köre.

Kulcskompetenciák a NAT 2020 szerint:

- anyanyelvi kommunikáció
- a hatékony, önálló tanulás
- szociális és állampolgári kompetencia
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

Kulcskompetenciák a keresztény nevelés szükségessége szerint:

- Tudatos, önálló és keresztény életvitel
- Közösségépítés
- Tudatos önnevelés keresztény léleképítés

Fejlesztési területek, nevelési célok a NAT 2020 szerint:

- Az erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A családi életre nevelés
- Testi és lelki egészségre nevelés

- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása

A kiemelt fejlesztési feladatok kiegészítése a keresztény nevelés szükségessége szerint:

- Kommunikáció – verbális és metakommunikáció
- Konfliktuskezelés – társas kapcsolatok
- Életvezetés – élet a családban és a társadalmi közösségben
- családi életre való képesség a családi élet csapatmunka, öszjáték
- egészséges nemzettudat
- személyes világkép és világnézet
- tudatos jellemformálás – erények szokássá válása
- empátia képességének fejlesztése
- tudatosan vállalt keresztény életvitel
- a megismert igazság vállalásának képessége
- az önmagáért és másokért vállalt felelősség
- közösségépítés képessége
- értékorientált ízlés

Tematikus összesített óraterv

Óraszám: 37 óra / tanév
1 óra / tanítási hét

Témakör sorszama	Témakör	Óraszám
1.	Iskolánk	2
2.	Ünnepeink	2
3.	Családunk	4
4.	Példaképeink	3
5.	Egyházunk	2
6.	Magyarságunk	4
7.	Szabadságunk és értékeink	2
8.	Értékek és erények	18

I. témakör: Iskolánk			
Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p><i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> <i>Tanítás tanulása</i> <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> <i>Felelősségvállalás másokért, önkéntesség</i></p> <p><i>Testi-lelki egészség</i></p>	<p>Iskolánk története Hogyan tanuljunk hatodikban? Mit kezdjek a másik nemmel az iskolában? - jogos és jogtalan kritika és annak közlése - napirend</p>	<p>gyűjtőmunka, beszélgetés, tanulásmódszer-tani foglalkozások iskolatörténeti „kutatások”</p>	<p>Pályaorientációs kézés Családi életre nevelés Történelem, környezetismeret</p>
II. témakör: Ünnepeink			
Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p><i>Testi-lelki egészség</i> <i>Hon- és népismeret</i> <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i> <i>Felkészülés a felnőtt lét szerepeire</i> Életvezetés – élet a családban és a társadalmi közösségben Kommunikáció – verbális és nonverbális kommunikáció - tolerancia fejlesztése <i>A családi életre nevelés</i></p>	<p>Mindenszentek, Halottak napja - miért ünnep az ünnep? Miért jó ünnepelni? - miért lehet ünnep a temetés - hogyan ünnepeltek otthon, mi a te szereped benne? Más közösségek ünnepei - az ünnepet szebbé, meghittebbé tenni</p>	<p>- beszélgetés - régi képek gyűjtés - Néprajzi Múzeumba, skanzenbe látogatás</p>	<p>Hittan Egészségtan</p>

III. témakör: Családunk

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p><i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia</p> <ul style="list-style-type: none"> - tudatos, önálló és keresztény életvitel - közösségépítés - a család az a színtér számára, ahol megmutathatja értékeit és hibáit is. - viselje el, hogy szüleinek és a tanároknak is vannak hibái - ismerje fel és el saját hibáit is - igyekezzon kijavítani azokat 	<p>A keresztény család</p> <ul style="list-style-type: none"> - milyennek képzeled el leendő családodat? - hogyan készülsz az anyai, apai hivatásra? <p>A szabadidő értelmes eltöltése</p>	<p>beszélgetés, tablóképzítés az ideális családról</p> <p>Önismereti és családismereti tesztek</p> <p>Erények – értékborze játék</p> <p>Játékok tanítása</p>	<p>Egészségtan</p> <p>Hittan</p> <p>Családi életre nevelés</p>

IV. témakör: Példaképeink

<p><i>Felelősségvállalás másokért, önkéntesség</i></p> <p>Anyanyelvi kommunikáció</p> <p><i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i></p> <p>Tudatos, önálló és keresztény életvitel</p> <p>Közösségépítés</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A szentek példája ma is hat - a szentek hétköznapi emberek voltak sok szempontból – követhető a példájuk - Ki a szent? <p>Védőszentem</p> <p>Magyar szentek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - beszélgetés - tablóképzítés - idézetgyűjtés - szentekről készült film-bejátszások pl. Sacra Corona Napfivér Holdnővér 	<p>Történelem</p> <p>Irodalom</p> <p>hittan</p>
--	---	---	---

V. témakör: Egyházunk

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p><i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i> <i>Felelősségvállalás másokért</i> Szociális kompetencia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudatos, önálló és keresztény életvitel - Konfliktuskezelés és társas kapcsolatok - Közösségépítés <p>Kommunikáció – verbális és metakommunikáció</p>	<p>Misszionáriusok – missziók régen és ma Küldetésünk van - keresztény fiatal viselkedése az utcán és más nyilvános helyen - róluk ítélik meg Jézust és a keresztényeket</p>	<ul style="list-style-type: none"> - a Misszió c. film megtekintése, megbeszélése - Lumen 2000 film epizódjai 	<p>Hittan, történelem</p>
VI. témakör: Magyarságunk			
<p><i>Nemzeti öntudat, hazafias nevelés</i> <i>Felelősségvállalás másokért</i> <i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ismerje meg, hogy hazánk Európa védőpajzsa - ismerje meg hazánk néhány feltaláló, alkotó elméjét és legyen büszke rájuk 	<ul style="list-style-type: none"> - mit kaptunk a kereszténységtől - miért jó az, hogy mi magyarok és keresztények vagyunk egyszerre? <p>Magyar feltalálók</p>	<ul style="list-style-type: none"> - gyűjtőmunka - tablóképzítés magyar feltalálókról 	<ul style="list-style-type: none"> - történelem - hittan - természettudomány

VII. témakör: Szabadságunk és értékeink

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Szociális és állampolgári kompetencia</p> <ul style="list-style-type: none"> - a szabadság nem jelenti azt, hogy mindent szabad, - értékelje a korlátok védelmező, megtartó tulajdonságát is <p>Esztétikai – művészeti tudatosság</p> <ul style="list-style-type: none"> - tudjon felsorolni örök értékeket, amik nem változnak divatok szerint - a játékszabályok, mint értékek - tudja és értse meg, hogy nem mindig az az értékes, amit az emberek többsége annak tart 	<p>A legfőbb értékek –az élet, a szabadság, az emberi kapcsolatok, az egészség</p> <p>Az ember alkotta világ értékei – művészetek, tudomány vívmányai, Hamis „értékek”, érték-rombolás, káros szenvedélyek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - beszélgetés - kiscsoportos tevékenység, gyűjtőmunka Képzőművészeti- és fotóalbumok megismerése 	<ul style="list-style-type: none"> - sport, - tánc és drámajáték - művészetek - egészségnevelés - drogrevenzió

VIII. témakör: Értékeink

<p><i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>Anyanyelvi kommunikáció</p> <p>Szociális kompetencia</p> <p>Konfliktuskezelés és társas kapcsolatok</p> <p>Tudatos keresztény életvitel</p>	<p>Értékeink, erényeink</p> <p>Érzelmeink</p> <p>Akarati cselekvéseink és ezek viszonya</p>	<ul style="list-style-type: none"> - beszélgetés - kiscsoportos tevékenység, gyűjtőmunka 	<ul style="list-style-type: none"> - sport, - tánc és drámajáték - művészetek
---	---	--	--

7. évfolyam

Célok, feladatok:

Ez a kamaszkornak az a szakasza, amikor nagyon érzékeny és bizonytalan önmagában a gyermekkorból éppen kinövő ember, ugyanakkor az érzelmei látható megnyilvánulásait szégyelli és jelentkezik a jellegzetes kamaszkori gátlásosság is. Nagy empátiával és kellően tapintatos, de határozott segítségnyújtással kell építeni személyiségét és formálni az osztályközösséget is. Problémát okozhat ebben a korban a koedukáció is, a nemek közötti nagy különbségek miatt.

A fiúkra jellemző sajátosságok:

- Szellemi éhség, az értelmi világ megtapasztalni akarása
- Tudásvágy, természettudományok szeretete
- Ideges nyugtalanság szakasza ez, a szemtelen közbeszólások kezdete (ezért fontos illemtan, viselkedési szokások!)
- Közösségek, kis csoportok (gittegylet) kora, ha van jó, a szeretet alapján álló igaz, megvalósítható cél, akkor helyes irányítás mellett kialakul a jó osztályközösség, mert él a csoportszellem
- A vezéregyéniség, a legtöbb férfias tulajdonsággal rendelkező gyermek köré csoportosulnak, ezért az osztályfőnöknek nagyon fontos a jó vezéregyéniségek megnyerése, kiválogatása a kellő feladatra
- A folyamatos figyelem max. 20', ez a dekoncentráltság kora
- A fiúk érdeklődése kifelé, a lányoké befelé irányul
- A példakép válogatás ideje ez – sportolók, történelmi hősök, színészek, szent férfiak (lányoknál nők) csodálata, utánzása, képek-, aláírások gyűjtése hírességektől
- Az otthoni nagy viták, ellenszegülések kezdete – saját vélemény kialakulása
- Nagyfokú érzelmi ingadozások, látványos veszekedések és kibékülések kora
- A jó nagy „kibeszélések” ideje – ezért fontos az osztályfőnök – gyermek ill. a lelkivezető – gyermek beszélgetése.
- Tehát, ez a lelkivezetés elindulásának ideje, az elidegenedés kezdete is, amikor eltávolodik a szülőtől – és az osztályfőnöknél, vagy a lelkivezetőnél keres támaszt – nagyon fontos a nála néhány évvel idősebb, megbízható, jó értékrendű fiatalok bevonása a nevelő folyamatba!
- Nevelni elsősorban a közösség nevel, ezért annak alakítására kell nagy hangsúlyt fektetnie az osztályfőnöknek
- Rendkívül fontos ebben a korban a sok közös – iskolán kívüli – program
- Nagy haszonnal jár, ha az osztályfőnök meg tudja tenni, hogy néha a saját lakásában – életében legyen együtt a gyerekekkel!

Óraszám: 37 óra / tanév
1 óra / tanítási hét

Tematikus összesített óraterv

Témakör sorszáma	Témakör	Óraszám
1.	Iskolánk	2
2.	Ünnepeink	1
3.	Családunk	4
4.	Példaképeink	4
5.	Egyházunk	1
6.	Magyarságunk	3
7.	Szabadságunk és értékeink, erények	4
8.	Értékek – erények	18

I. témakör: Iskolánk

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p><i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>Anyanyelvi kommunikáció</p> <p><i>Hatékony és önálló tanulás</i></p> <p>Szociális kompetencia</p>	<p>Tanulási módszerem</p> <p>Saját magam elfogadása, mások elfogadása</p> <p>Embertípusok</p> <p>A 13 évesek értékei és gyengeségei</p> <p>A felnőttek értékei és gyengeségei</p> <p>- a helyes önismeret fejlesztése emberi szempontból</p> <p>- milyen embertípus vagyok?</p> <p>- a hozott és a szerzett ill. szerzhető értékeim számbavétele és tudatosítása</p>	<p>- tanulás-módszertani beszélgetések, gyakorlatok</p> <p>- egyéni írásos munka, beszélgetés,</p> <p>- testi-lelki változások leírása és megbeszélése</p> <p>- lelkitükör készítése</p> <p>- beszélgetések nemek szerinti bontásban</p>	<p>Biológia</p> <p>Hittan</p> <p>Irodalom</p> <p>Rajz – művészettörténet</p>

II. témakör: Ünnepeink

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p>Tudatos és keresztény életvitel Közösségépítés</p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia <i>A családi életre nevelés</i></p>	<p>Ünnepeink</p> <ul style="list-style-type: none"> - egykor és ma - ünnep az összetartozás tudatának erősítője - egy-két jeles ünnep eredete, - a közös ünnep közelebb hozza az egymást szeretőket - vértanúk ünnepei és az un. Fehér vértanúság - <i>ma is vannak vértanúk, üldözöttek</i> - <i>és gyógyíthatatlan betegségben szenvedők is</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - beszélgetés Képek – filmbejátszások megtekintése és megbeszélése Maximilian Kolbe Mindszenty József Brenner János Kaszap István 	<p>Történelem Hittan Ének-zene, néptánc</p>

III. témakör: Családunk

<p><i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>Szociális és állampolgári kompetencia <i>A családi életre nevelés</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - ki az ember? Személyes létünk értelme nemiségünk szerepe a változások kora Minden emberi közösség alapja a család A család válsága, az ember válsága A családban jelen van a nő, a férfi, a lány, a fiú – észre kell venni a szépet, az eltérőt a másik nemű emberben Elfogadni a saját nemet is A családok mai válságát az önzés, a fogyasztói szemlélet, a kicserélhetőség érzete adja Elfogadni az egyes életkori változásokat 	<ul style="list-style-type: none"> - gyűjtőmunka - beszélgetés vendégekkel (is) nemek szerinti bontásban 	<p>Etika Biológia Pszichológia</p>
--	--	---	--

IV. témakör: Példaképeink

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p><i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>Testi- lelki egészség</p> <p>Tudatos, önálló és keresztény életvitel</p> <p><i>A családi életre nevelés</i></p>	<p>- Mire tanítanak a férfi szentek és mire tanítanak a női szentek példái?</p> <p>Férfi ideál Női ideál</p> <p>Észrevenni, hogy mást tanulhatunk a nőktől (szépérzék, türelem, elfogadás, önfeláldozás, lelki erősség, empátia, életközelség) és mást a férfiktól (bátorság a nagy kihívásokban, kalandvágy, nagyvonalúság) – ezek a tulajdonságok együtt alkotnak teljességet.</p>	<p>- beszélgetés - gyűjtőmunka nemek szerinti bontásban is</p>	<p>- egyháztörténelem - pszichológia - irodalom – film</p>

V. témakör: Egyházunk

<p>Szociális és állampolgári kompetencia</p> <p>Tudatos és önálló keresztény életvitel Életvezetés a családban és társadalmi közösségben</p>	<p>- Mit jelent ma kereszténynek lenni? - mit jelent árral szemben úszni?</p> <p>Apostolkodás, misszió szerepe A kereszténység küldetését, feladatokat és kötelességeket is jelent, nem „happy, alleluja” csupán Ne csupán a magunk érzelmi kielégülését keressük az ifjúsági közösségben, egyházban - lelkivezető szükségessége</p>	<p>- beszélgetés - gyűjtőmunka Ismerkedés a városmissziókkal Lumen Christi 2000 részeinek megtekintése</p>	<p>Hittan Történelem</p>
---	--	--	------------------------------

VI. témakör: Magyarságunk			
Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
Szociális és állampolgári kompetencia <i>Felelősségvállalás másokért, önkéntesség</i> <i>Nemzeti öntudat, hazafias nevelés</i>	Egyházunk a kisebbségekért Minden ember Isten képmása Magyarország Mária országa Egyszerre keresztény és magyar A kisebbségben élő magyarok Észrevenni Isten képmását a nehéz emberekben is. Védeni a gyengébbet, a fogyatékos, - kiállni az igazság mellett akkor is, ha kisebbségben marad a véleményével	- beszélgetés - írásbeli rögzítés - dokumentumfilmek - albumok megtekintése	Történelem Hittan Irodalom Néprajz
VII. témakör: Szabadságunk és értékeink			
Szociális és állampolgári kompetencia <i>Aktív állampolgárságra és demokráciára nevelés</i>	A személyes szabadság helyes megélése - „Szeress és tégy amit akarsz” – a szeretet a helyes értékrend megélése - a szabadság nem egyenlő az anarchiával. Szabadsága akkor igazi és boldogító, ha felelősségérzettel és megbízhatósággal, előrelátással párosul	- beszélgetés - kiscsoportos tevékenység	Történelem Hittan
VIII. témakör: Értékek és erények			
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése Szociális és állampolgári kompetencia konfliktuskezelés – társas kapcsolatok életvezetés – élet a családban és a társadalmi közösségben	Változások kora: hogyan érzem magam és hogyan érzik magukat körülöttem mások? Változások kora: milyen vagyok, milyen leszek?	- vélemények írása - tesztek - beszélgetés - mások véleménye egy-egy témáról	Családi életre nevelés Hittan Irodalom

	<p>Család – hogyan látom a családomat és hogyan látnak ők engem? Barátok vagy ellenfelek a többiek? Szerelmek – mi a szerelem? Az ember méltósága – önértékelési szempontok. A férfi és a női agy működése</p> <p>Változások a kapcsolataimban Barátság és/vagy szerelem? Helyes értékrend, hamis értékek Közösségépítés és „sültgalamb-várás”</p>		
--	--	--	--

8. évfolyam

Célok, feladatok: Ez már nyugodtabb időszak, mint az előző év. Most célunk megszilárdítani az osztályközösséget, hogy később is megmaradjanak az értékes kapcsolatok még akkor is, ha így fájdalmasabb az év végi elszakadás. Meg kell szilárdítanunk a plébánia közösségéhez való tartozás tudatát, igényét is, hiszen az az ideális, ha a fiatal a plébánián lel megtartó ifjúsági közösségre. Segítenünk kell feldolgozni az erősödő nemi jellegből adódó gátlásokat és a vadhajtásokat tapintatos, de határozott türelemmel kell nyesegetni. Támogatni és ténylegesen intézni a továbbtanulási törekvéseket. A nyolcadik osztály végére alakuljon ki a tanulóknak a felelősségérzet és a közösségért végzett szolgálat igénye, ill. a közösség igénye. Ekkor tekinthető a maga fejlődési szintjén érett fiatalnak, aki megállja a helyét a felsőbb tanulmányokban is, olyan intézményekben, ahol valószínűleg már kevesebb a személyes törődés.

Természetesen a témák és tartalmak nem különülnek el élesen egymástól. Vannak átfedések és ismétlések is.

Kulcskompetenciák a NAT 2020 szerint:

- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- anyanyelvi kommunikáció
- a hatékony, önálló tanulás
- szociális és állampolgári kompetencia
- kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

Kulcskompetenciák a keresztény nevelés szükségessége szerint:

- Tudatos, önálló és keresztény életvitel
- Közösségépítés

Fejlesztési területek, nevelési célok a NAT 2020 szerint:

- Az erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A családi életre nevelés

- Testi és lelki egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása

A kiemelt fejlesztési feladatok kiegészítése a keresztény nevelés szükségessége szerint:

- Kommunikáció – verbális és metakommunikáció
- Konfliktuskezelés – társas kapcsolatok
- Életvezetés – élet a családban és a társadalmi közösségben
- családi életre való képesség a családi élet csapatmunka, öszjáték
- egészséges nemzettudat
- személyes világkép és világnézet
- tudatos jellemformálás – erények szokássá válása
- tudatosan vállalt keresztény életvitel
- az önmagáért és másokért vállalt felelősség
- közösségépítés képessége
- értékorientált ízlés

Óraszám: 37 óra / tanév
1 óra / tanítási hét

Tematikus összesített óraterv

Témakör sorszáma	Témakör	Óraszám
1.	Iskolánk	4
2.	Ünnepeink	1
3.	Családunk	10
4.	Példaképeink	3
5.	Egyházunk	3
6.	Magyarságunk	3
7.	Szabadságunk és értékeink	4
8.	Értékek és erények	9

III. témakör: Családunk

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p><i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>Kommunikáció – verbális és metakommunikáció</p> <p>Szociális kompetencia</p> <p>Gazdasági és pénzügyi nevelés</p> <p><i>Testi-lelki egészség</i></p> <p>Életvezetés – élet a családban és a társadalmi közösségben</p> <p><i>A családi életre nevelés</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - a család mint érték - családi kapcsolatok - különböző életkorú emberek a családban - családi ünnepek - a család a képzőművészetben - az egyház tilalmi bilincsek, vagy megtartó kapaszkodók, értékek? - felelős vagyok-e önmagamért? - már most eldől, milyen apa vagy anya leszel - családi szerepek, felelős apaság, felelős anyaság és felelős gyermekség - pénzbeosztás a családban - felelős vagy testedért-lelkedért - konfliktusok a családban - az élet tisztelete - a termékenység - a tilalmak gyakran korlátok egy szakadék szélén – érdekünkben vannak - „lazítás”, együttjárás – jegyesség - házasság – család - híres és szép házasságok 	<p>situációs játékok</p> <p>befejezetlen történetek</p> <p>„ön dönt” játék</p> <p>Az élet egy csoda c. film megtekintése a magzati létről</p> <p>A „Gyökerek és szárnyak” c. oktatófilm egyes epizódjainak megtekintése és a felvetett problémák megbeszélése</p> <p>Tablókészítés</p>	<p>Irodalom</p> <p>Festészet</p> <p>Zene</p> <p>Pszichológia</p> <p>Biológia</p> <p>Etika</p>

IV. témakör: Példaképeink

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p><i>Nemzeti öntudat, hazafias nevelés</i> <i>Felelősségvállalás másokért</i> <i>A családi életre nevelés</i></p>	<p>Példaképek a XX-XXI.. század nagy egyéniségei közül: Batthány-Strattmann László, Sweitzer Albert, Brenner János, Kaszap István, Salkaházi Sára, II. János Pál pápa a tanulók kortársai között is jó példaképek lehetnek, csak föl kell fedezni őket (pl. sportolók között)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - beszélgetés - idézetgyűjtés - fényképek – életrajzok gyűjtése - internet használat - részletek életrajzi filmekből, DVD anyagokból 	<p>Történelem Médiaismeret Hittan Etika</p>

V. témakör: Egyházunk

<p>Szociális kompetencia Tudatos és önálló keresztény életvitel Közösségépítés Életvezetés</p>	<p>Európa újra evangelizálásra szorul Én is az egyház tagja vagyok Az egyház szervezeti felépítése Egyház és karizma Az egyház szervezeti fölépítése, az egyes egységek szolgálata nagy vonalakban Egyházmegyéje püspökei Plébániai-templomi, ifjúsági közösség fontossága</p>	<ul style="list-style-type: none"> - beszélgetés - a hallottak rögzítése - városmissziós felvételek, beszámolók feldolgozása - egyházi, egyházmegyei és plébániai honlapok, újságok, közösségek bemutatása Nagymarosi Ifjúsági találkozó Ifjúsági zarándoklatok 	<p>Hittan</p>
--	--	---	---------------

VIII. témakör: Értékek és erények

Fejlesztendő kompetenciák, fejlesztési feladatok	Témák, tartalmak	Tanulói tevékenységek	Kapcsolódási lehetőségek
<p><i>Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i></p> <p>Kommunikáció – verbális és metakommunikáció</p> <p>Szociális kompetencia</p> <p><i>Testi-lelki egészség</i></p> <p>Életvezetés – élet a családban és a társadalmi közösségben</p> <p><i>A családi életre nevelés</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - az ember, mint önérték - megválaszthatjuk-e nemünket? - a férfi agy és a női agy működése, mint érték - egymás „másságának elfogadása” érték és erény - érték-e a „másság”? Paranormális jelenségek - a szerelem, mint érték - a szexualitás mint érték - a döntésképeség, mint érték - a hűség mint erény - különbség a szingli lét és a cölibátus között - „carpe diem” vagy tervszerű, értelmes élet – Istenbe vetett bizalom 	<ul style="list-style-type: none"> - gyűjtőmunka (újságcikkek, magazinok) - „érték-reklám” készítése kiscsoportban - rajzos rögzítés - „Ön dönt” játék - szituációs játékok 	<p>Biológia</p> <p>Hittan</p> <p>Médiaismeret</p>